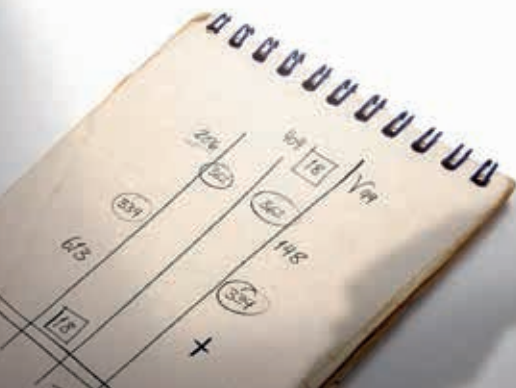

JØRN LIER
HORST

**KATHARININA
ŠIFRA**

krimi
SÉRIE
ODLOŽENÉ
PŘÍPADY

≡ KNIHA ZLIN

Adrian Stiller si musel přiznat, že na takovou novinku nebyl připravený. V různých scénářích si představoval, co nastane, až místní vyšetřovatele s případem seznámí, tohle však nečekal. Chvíli bez pohnutí seděl a jen sledoval, jak se policejní právnička a Nils Hammer s údivem otočili k Wistingovi. Otázku, jak Wisting svá slova myslí, proto přenechal jim.

Wisting se podíval na kalendář visící na stěně.

„Katharina Haugenová zmizela desátého října před čtyřia dvaceti lety,“ začal vysvětlovat. „A já jsem Martina Haugena od té doby každý rok v den jejího zmizení navštěvoval. Myslím, že si toho Martin vážil. Vždycky mě očekával a měl nachystanou kávu a zákusky. Včera nebyl doma.“

„Mohl prostě zapomenout,“ nadhodil Stiller.

„Nebyl ani v práci. Pokoušel jsem se mu dovolat, ale nejdřív telefon nebral a teď se zdá, že ho má vybitý. Několikrát jsem k němu během včerejška zajel a dneska ráno jsem mu znovu volal. Zmizel.“

„Díval ses do registrů?“ zeptal se ho Hammer.

Wisting přikývl. „Ano. A nikde nic. Ani v nemocnici není.“

Christine Thiisová se otočila ke Stillerovi.

„Nemohlo se mu nějak donést, že jste našli jeho otisky prstů a obnovili vyšetřování?“ zeptala se. „A proto se vypařil?“

Stiller zavrtěl hlavou.

„Tyhle informace zná jenom náš tým,“ odpověděl jí a obrátil se k Wistingovi s otázkou: „Oznámil někdo, že ho pohřešuje?“

Wisting zavrtěl hlavou.

„Nemá žádné blízké příbuzné.“

Stiller dvakrát cvakl propiskou. Bezprostředně ho napadlo, že Haugenovo zmizení bude znamenat komplikace, ale

teď dospěl k závěru, že jim spíš otevře nové možnosti. Získá jí příležitost dostat se zcela legálně do jeho domu a provést domovní prohlídku. Oficiálně budou hledat něco, co by jim prozradilo, kam se poděl, a současně se můžou porozhlédnout po důkazech, které by jim napověděly, zda měl opravdu na svědomí únos Nadii Kroghové – přitom by ho nemuseli oficiálně vést jako podezřelého. Samozřejmě nebylo jisté, že po tolika letech něco najdou, ovšem za pokus to stálo.

„Měli byste po něm vyhlásit pátrání,“ obrátil se Stiller zpátky k policejní právničce, do jejíž gesce takové rozhodnutí spadalo.

Christine přikývla a pak řekla:

„S případem Nadii Kroghové můžeme vyčkat, dokud nezjistíme, kde se Haugen nachází a proč zmizel.“

Wisting zaklapl zápisník a hotovil se k odchodu.

„Vyřídím formální náležitosti,“ pronesl a otočil se k Hammerovi. „Nech mu zaměřit telefon.“ Nadiktoval kolegovi číslo.

„Jasně,“ přitakal Hammer a číslo si zapsal.

„Christine vám přidělí volnou kancelář,“ obrátil se teď Wisting ke Stillerovi. „Počítám, že se u nás pár dní zdržíte.“

„Kdo zajede k němu domů?“ zeptal se Stiller.

Wisting mu věnoval pátravý pohled.

„Předpokládám, že budete chtít jet taky. Vyrážíme za čtvrt hodiny.“

Wisting nasedl do auta až po pětadvaceti minutách. Nej dřív totiž vyřídil náležitosti nutné pro vyhlášení pátrání po Martinu Haugenovi a pak si ještě rychle proklepl Adriana Stillera. Chtěl vědět, co je ten mladý kriminalista zač a co dělal dřív. Na jeho vystupování mu něco nesešlo. Tvářil se sice přátelsky a vstřícně, ale přitom se zdálo, že se snaží jednat maximálně korektně, kvůli čemuž působil trochu odtažitě. Wisting nabyl dojmu, že jim něco zamlčuje.

V registrech mnoho informací nenašel. Adrianu Stillero vi bylo třicet šest let a narodil se v Oppegårdu. Nyní bydlel v Plachetní ulici v osloské čtvrti Grünerløkka. Nebyl ženatý a neměl ani družku. Ze záznamů o trvalém bydlišti Wisting mimo jiné zjistil, že od svých patnácti několik let žil v Jihoafrické republice. Domů se vrátil, když mu bylo dvacet. Možná právě tam získal tu nazlátlou barvu kůže.

Na intranetu našel obvyklé údaje. Stillero vo jméno figurovalo na seznamu účastníků různých vzdělávacích kurzů. Zdálo se, že se mladý kriminalista specializuje na výslechové techniky a vedení vyšetřování. Nejnovější informace se týkala zřízení oddělení pro vyšetřování dlouhodobě nevyřešených případů. Wisting znal několik dalších členů oddělení a připadalo mu zvláštní, že na vyšetřování tohoto případu nasadili zcela nezkušeného nováčka.

Adrian Stiller si posunul v autě sedadlo dozadu a pak si zapnul pás.

„Martin Haugen bydlí pět minut od centra,“ sdělil mu Wisting a vyjel ze dvora policejní stanice.

Stiller přikývl, jako by to věděl. Možná i věděl. Pravděpodobně si o Martinu Haugenovi předem zjistil, co mohl. Třeba dokonce do Kleiverské ulice zajel. Aspoň Wisting by to udělal, kdyby se chtěl s podezřelým blíž seznámit.

„Už jste tam byl?“ zeptal se proto. „Zajel jste si to tam prohlédnout?“

„Díval jsem se na mapu,“ odpověděl Stiller.

Wisting zalétl k mladému vyšetřovateli pohledem. Na to se ho neptal.

Uhnul dodávce a změnil téma.

„Už máte kancelář?“

Adrian Stiller přikývl a pokračoval:

„Říkal jsem si, že se odpoledne podívám do Katharinina spisu, ale archivářka ho nedokázala hned najít. Nevíte, kde je uložený?“

Tentokrát se přímé odpovědi vyhnul Wisting.

„Je ve třech krabicích. Zařídím, aby se k vám dostaly,“ slíbil bez bližšího vysvětlení.

Na semaforu na rohu Stavernské ulice naskočila červená. Wisting zastavil. Stěrače odhrnovaly z čelního skla dešťovou vodu. Před autem přecházel silnici houf školkových dětí v holínkách a ve žlutých reflexních vestách.

„Co ta Kroghova dcera? Nemáte s sebou kopii spisu, abych se na něj taky mohl podívat?“

„Je digitalizovaný. Můžete si ho přečíst v počítači. Zajistím vám k němu přístup.“

Naskočila zelená a Wisting se rozjel. Než opustili město, panovalo v autě ticho.

Pak se Adrian Stiller na sedadle narovnal.

„Jaký je?“

„Martin Haugen?“

„Ano.“

Wisting se zamyslel.

„Tichý.“

„Tichá voda břehy mele,“ podotkl Stiller.

„Možná by byl výstižnější výraz rezervovaný,“ opáčil Wisting. „Zdrženlivý. Jako by se s tehdejšími událostmi dodnes nevyrovnal. Přitom je vstřícný.“

„Zdrženlivý a vstřícný?“

Wisting přikývl.

„Lepší popis vám asi neposkytnu.“

„Neuvažoval jste nikdy o tom, co to znamená?“

Wisting hodně uvažoval o dvojakosti, které si při setkáních s Martinem Haugenem povšiml, ale řekl si, ať si Stiller utvoří závěr sám.

„Něco skrývá,“ usoudil mladý vyšetřovatel. „Milým a vstřícným vystupováním se snaží něco zamaskovat.“

„Je trochu složitější osobnost,“ podotkl Wisting, aniž vyjádřil souhlas či nesouhlas se Stillerovým závěrem.

V protisměru projelo auto a postříkalo Wistingovi čelní sklo. V téže chvíli mu také zazvonil mobil. Wisting zpomalil, počkal, až stěrače vodu odhrnou, a pak hovor přijal.

Volal Nils Hammer. Jeho hlas se rozlehl kabinou.

„Kde jste?“ zeptal se.

„Za chvíli dorazíme na místo,“ odpověděl Wisting a odbočil na štěrkovou cestu vedoucí k Haugenovu domu.

„Zaměřil jsem jeho telefon. Zdá se, že leží u něj doma v Kleiverské ulici.“

Wisting se zamyslel. Několikrát se Martinovi pokoušel dovolat.

„Kdy byl naposledy zapnutý?“ zeptal se.

„Teď je zapnutý. Chvíli potrvá, než dostanu výpis hovorů za poslední dny, ale telefonní společnost ho sleduje v reálném čase. Telefon se nachází v Haugenově domě nebo poblíž něj.“

„Říkals, že z něj teď Haugen volá?“

„Nemusí nutně volat, ale telefon přijímá signál.“

Auto poskakovalo přes výmoly. Pokud tu byly stopy jiných pneumatik, déšť je smyl.

„Dobrá,“ řekl Wisting a rozloučil se.

Dojeli na prázdné prostranství před domem. Wisting chvíli jen seděl za volantem a teprve pak vypnul motor. Dům vypadal stejně opuštěně jako předchozího dne. Nebo tu došlo k nějaké změně? Z místa, kde se Wisting nacházel, se mu zdálo, že

v kuchyni svítí světlo v digestoři. Nebyl si tím jistý, nicméně měl pocit, že včera večer nesvítilo.

Otevřel dveře a vystoupil. Adrian Stiller také. Pršelo teď méně, přesto se nezdálo, že by déšť hodlal hned tak ustát.

„Vypadalo to tady takhle i před čtyřicetiletými lety?“ zeptal se Stiller a o otevřené dveře se opřel.

„Víceméně ano,“ přikývl Wisting.

Udělal pár kroků ke garáži. Zdálo se, že ve šterku před vraty jsou patrné čerstvé stopy pneumatik.

V téže chvíli se otevřely vchodové dveře a na schodiště vyšel Martin Haugen. Mezi nohama mu proklouzla kočka.

„Ahoj,“ uvítal Wistinga a zalétl pohledem k Adrianu Stillerovi.

Wisting ho pozdravil pouhým pokývnutím.

„Jsem tu jenom na skok,“ vysvětlil. „Zajímalo mě, jestli jsi doma.“

„Byl jsem pár dní na chatě. Snažil jsem se tam opravit střechu. Teče do ní.“

„Včera jsem se tu zastavil,“ prohodil Wisting.

Kočka přišla až k němu a začala se mu třít o nohy.

Oba věděli, že včera bylo výročí Katharinina zmizení, ale ani jeden to nekomentoval.

„Viděl jsem, žes mi volal,“ přikývl Martin. „Chcete jít dál?“

Wisting zavrtěl hlavou.

„Jen jsme jeli kolem,“ zopakoval a vydal se k autu. „Stavím se odpoledne, jestli se ti to hodí.“

„Fajn, nikam se nechystám.“

Adrian Stiller nastoupil a přibouchl za sebou dveře. Wisting mávl rukou na pozdrav a také nasedl. Haugen ještě chvíli postál na schodech a pak zašel dovnitř. Kočku nechal venku na dešti.

Když Wisting odbočoval na asfaltovou silnici, vyjela na protější straně vzhůru garážová vrata.

„To je Steinar Vassvik,“ vysvětlil a gestem pozdravil muže, který si otíral ruce do hadru. „Až si budete pročitat spis, na jeho jméno narazíte. Bydlel tady i tenkrát.“

„Má alibi?“

Wisting zavrtěl hlavou.

„Problém je, že nevíme, kdy přesně Katharina zmizela, i když podle časové osy, kterou jsme si vytvořili, byl Vassvik zřejmě poslední, kdo ji viděl naživu. Dva dny nato nastoupil do věznice k výkonu trestu za těžké ublížení na zdraví. Odse-
děl si tři roky.“

Adrian Stiller vytáhl sáček větrových pastilek, odtrhl růžek, jednu pastilku si vysypal do dlaně a vložil si ji do úst.

„Povězte mi něco o té chatě,“ řekl a zastrčil sáček zpátky do kapsy.

Wistingovi bylo jasné, kam tím míří.

„O Haugenově chatě?“ zeptal se přesto.

Stiller přikývl.

„Nachází se v Bamble, na hranici s skienským okresem, asi hodinu jízdy odsud. Je to někdejší domkářské stavení, leží na samotě uprostřed lesa. Není tam zavedená voda ani elektřina. Někdy v padesátých letech ho opravil jeho dědeček.“

„Katharinu jste tam samozřejmě hledali, že?“

„Ano, ale nebyl důvod se domnívat, že by tam mohla být. Neměla to místo ráda, navíc doma zůstalo její auto i motor-
ka. K chatě je přístup jen po lesní cestě, která je zavřená na závoru. Jede se po ní několik kilometrů a pak se ještě asi čtvrt hodiny musí jít pěšky. Klíč od chaty i od závory jsme taky našli doma v komodě.“

„Nicméně jste tam zajeli?“

„Já tam tehdy nebyl, ale od té doby jsem se tam s Martinem několikrát vypravil na ryby.“

Ozvalo se křupnutí. Adrian Stiller pastilku rozkousl. Wisting zamyšleně pokýval.

„Kdybyste chtěl někoho držet v zajetí, bylo by to ideální místo.“

Myšlenka, že by Martin Haugen mohl mít něco společného s únosem Nadii Kroghové, mu připadala stále vzdálená, ovšem kdyby to tak bylo, odlehlá chata poblíž Langenu by se jako úkryt hodila skvěle. Navíc se nacházela necelou půlhodinu cesty od místa, kde byla Nadia Kroghová viděna naposledy.

„Máte nějakou hypotézu, co se s Nadiou stalo a proč se únosci pak odmlčeli?“

„Něco se zvrtno,“ odpověděl Stiller. „Možná se jim pokusila utéct a oni ji zabili. Možná ztratili odvalu, když mělo dojít na předávku peněz, a nechali ji prostě někde vyhladovět.“

„Jako v případě Charlese Lindbergha,“ podotkl Wisting.

Únos Charlese Lindbergha patřil k nejznámějším v dějinách světové kriminalistiky. Dvacetiměsíční chlapec byl unesen v roce 1932 z pokoje v prvním patře rodinného domu. Pachatel na místě nechal vzkaz, v němž požadoval padesát tisíc dolarů. Otec výkupné zaplatil, ale chlapec se neobjevil. Za dva měsíce byl nalezen mrtvý. Pitva prokázala, že zemřel na následky pádu – únosci patrně během akce spadl ze žebříku.

Stiller se na sedadle napřímil.

„Ať už se stalo cokoli, rádi bychom, abyste to zjistil.“

Wisting objel muže, který navzdory dešti venčil psa.

„Jak to myslíte?“ podivil se.

„Znáte ho nejlépe. Chtěli bychom, abyste se s ním sblížil ještě víc. Abyste v něm vyvolal dojem, že se vám může svěřit.“

Wisting po něm šlehl pohledem, neřekl však nic. Tak tohle jim Stiller během ranního setkání zamlčel. V Kriposu s kolegy spředel plán, v němž mu přidělil důležitou roli.

„U jiných případů se takový postup osvědčil,“ vykládal dál mladý kriminalista. „Infiltrace v kombinaci se sledováním, s odposlechy a tradičními vyšetřovacími postupy je velice efektivní.“

„Martin ví, že jsem policista,“ namítl Wisting. „Nebude to totéž, jako kdybyste na něj nasadili agenta.“

„Jenže neví, že vy víte o Nadie Kroghové,“ kontroval Stiller a poprvé se usmál. „To je vaše výhoda. Můžete ve správný čas zabrnkat na správné struny. Nasadit mu brouka do hlavy. Postrčit ho správným směrem. To vám jde beztak skvěle. Umíte z lidí dostat přiznání.“

Wisting lehce zakroutil hlavou. Přidělili mu roli, s níž nebyl vůbec srozuměný. Ve výslechové místnosti to bylo něco jiného. Tam hrál s otevřenými kartami, ovšem to, co mu navrhoval Adrian Stiller, byl tak trochu podfuk – měl obalamutit a podrazit člověka, kterého dobře znal.

„S vaším vrchním policejním náčelníkem je to domluvené,“ navázal Stiller. „Navrhuju, abyste se do toho pustil hned dneska večer, když k Haugenovi stejně pojedete.“

Wisting zastavil před hlavním vchodem na policejní stanici.

„Dali vám přístupovou kartu?“ zeptal se.

Stiller přikývl a poplácal se po náprsní kapse. Wisting kývl směrem ke dveřím.

„Musím ještě něco vyřídit. Můžete ostatní informovat, že se Martin Haugen našel.“

Adrian Stiller chvíli váhal, pak vzal za kliku a dveře auta pootevřel.

„Co si o tom myslíte?“ zeptal se.

„Probereme to, až se vrátím,“ odpověděl mu Wisting.

Stiller jen přikývl a vystoupil do deště. Wisting se rozjel a vzápětí zrychlil.